

## [Sternotherus carinatus](#)

Category : [Vrste](#)

Published by Marijan on 06-Jul-2013 12:40

Sternotherus carinatus

(GRAY, 1855.)

- Nazubljena mošusna kornjača -

- Engleski naziv: Razorback musk turtle
- Njemački naziv: Dach-Moschusschildkröte
- Stručni naziv: Sternotherus carinatus
- $\frac{1}{2}$ ivotna dob: 30-40 godina (pretpostavka)
- Veličina: Do 17 cm, prosjek 13-14 cm
- Podrijetlo: SAD
- Prehrana: Vodeni pučevi, gliste, ribe
- Hibernacija: Da



### Opis Vrste

*Sternotherus carinatus* (Gray, 1855.) potječe iz SAD-a gdje nastanjuje područje države Louisiane, Missisipija, Arkansasa, sjevernoistočne Oklahome i južnog Texasa. Obitava u barama, jezerima, rijekama sporijeg toka i močvarama. Tijelo mladih kornjača je bež boje prekriveno točkastim uzorkom. Kako kornjače stare, koža im poprima sivkasto-smeću boju, a oklop tamniju smeću boju. Za razliku od ostalih vrsta roda *Sternotherus* kojima oklop postaje zaobljen i kupolast kako stare, oklop ovih kornjača zadržava špičast oblik i u odrasloj dobi po čemu su dobile svoj naziv. Ove kornjače imaju dosta dug vrat i u stanju su ugristi čak do polovice svog oklopa, stoga ih je uputno primati za stražnji dio oklopa pri rukovanju. Njihova glava je dosta glomazna zbog jakih čeljusti za drobljenje pučeva. Tek izlegnuti mladunci su jako sitni, svega 25 mm dužine oklopa i težine oko 4 grama. Punu veličinu od 13-17 cm su u stanju dostići s 3-4 godine starosti što ih čini najvećom vrstom roda *Sternotherus*. Spol je moguće odrediti

tek kod odraslih primjeraka i najpouzdanije ga je utvrditi na temelju repa. Mušjaci su općenito veći i krupniji od ženki, te imaju nešto duži i deblji rep s kloakom smještenom na donjoj polovici repa. Ženke imaju kraći rep s kloakom smještenom bliže tijelu.



## Mladunac

### Držanje u zatočeništvu

Smještaj: Mladunce je preporučljivo držati u smještaju dimenzija 60x30x30 cm koji može poslužiti prve dvije godine života. Dubina vode bi za početak trebala iznositi 10-15 cm. Kako su mladunci osjetljiviji potrebno je održavati temperaturu vode na 26-27 °C što se postiže korištenjem akvarijskog grijača. Preporučuje se korištenje plastične zaštite za grijač kako kornjače ne bi mogle doći u direktan kontakt s grijačem i opeći se. Nužno je osigurati i mjesto na koje kornjače mogu izaći na suho iznad kojega je potrebno postaviti običnu spot lampu (reflektor) koja će grijati kopno na 30-35 °C preko dana. Uporaba UVA-UVB rasvjete za gmazove kod ove vrste nije obavezna jer je kornjača u stanju izlučiti sav potreban vitamin D3 iz hrane, iako nije na odmet. Mošusne kornjače obično nemaju naviku izlaziti često na kopno, no ako primijetite da se Vaša kornjača voli sunčati dobro bi bilo da joj ipak nabavite UVA-UVB rasvjetu. Mošusne kornjače nisu baš dobri plivači i više vole hodati po dnu i penjati se po granju nego plivati. Iz tog razloga je potrebno osigurati puno potopljenih objekata (kamenja, granja, panjeva, bilja...) u akvariju po kojima će se moći penjati do površine vode da udahnu zrak i odmarati se u plitaku. Sve te dekoracije moraju biti vrsto postavljene tako da se kornjača nigdje ne može zaglaviti i da se ništa ne može srušiti i utopiti kornjaču. Ova vrsta je dosta plaha, voli skrovita i mračna staništa tako da je dobro u akvarij staviti plutajuće bilje koje će raditi sjenu i pružiti puno mjesta za skrivanje. Kao podlogu je najbolje koristiti pijesak ili šljunak po kojem će vrlo rado rovati. Preporučljivo je izabrati podlogu sličnih boja kao i same kornjače kako bi se što bolje uklopile u okolinu i osjećale se sigurnije. S obzirom da kornjače jako zagađuju vodu potrebna je što bolja filtracija, za početak u malom smještaju može poslužiti unutarnji akvarijski filter. Bez obzira na prisutnost filtracije potrebno je raditi tjedne djelomične izmjene vode i ispiranje dna kako voda ne bi postala previše zagađena i uzrokovala bakterijsku upalu oči.

Odraslim kornjačama će biti potrebno osigurati više prostora. Za jednog manjeg

primjerka do 13 cm dužine oklopa je potrebno imati akvarij dimenzija 80x40x50 cm, no ako imate veću kornjaču adekvatniji je akvarij dimenzija 100x40x50 cm. Za skupinu od jednog mužjaka i dvije ženke preporučljivo je imati akvarij 120x50x50 cm. Držanje više odraslih mužjaka u istom akvariju u većini slučajeva nije moguće jer će se stalno tući. Što veći smještaj možete osigurati, to bolje. Odrasle nazubljene mošusne kornjače su među Sternotherusima najbolji plivači, stoga im je poželjno osigurati dubinu vode i do 40 cm, uz uvjet da imaju dovoljno granja za penjanje i odmaranje. S obzirom na veću količinu vode preporučljivo je za filtraciju koristiti vanjski kanisterski filter. Odrasle kornjače je dovoljno držati na temperaturi vode 24-25 °C, kopno 30-35 °C. Ako u smještaju držite ženku potrebno je osigurati mjesto za polaganje jaja, kutiju s pijeskom površine oko 40x30 cm, dubine 10-15 cm. Ženke polažu jaja čak i kada se nikada nisu parile. Držanje u vrtnom jezeru nije preporučljivo jer bi ih zbog tendencije da borave u vodi i plahe naravi jako rijetko viđali. Zbog njihovih malih dimenzija bilo bi jako teško dovoljno dobro ograditi jezerce da ne bi pobjegle, spretni su penjači.



Primjer uređenja smještaja za mošusne kornjače

**Prehrana:** Ova vrsta kornjače je mesožder (karnivor). U prirodi se najčešće hrane pučevima, kozicama, rakovima i sličnim organizmima koje ljuštore bez problema drobe sa svojim snažnim kljunom. Uz organizme koje uspiju iskopati iz dna također se hrane ribama, strvinama, ličinkama, crvima, glistama, insektima itd. U zatočeništvu bi im trebalo nuditi što sličniju prehranu prirodnoj. Idealni su akvarijski pučevi koji žive kao nametnici na akvarijskom bilju, kozice, ribe živorotke (guppy, platy, molly...), gliste i teraristička živa hrana (brašnari, fobasi, cvrčci, žohari). Također im možete ponuditi filetiranu slatkovodnu

ribu poput pastrve i sličnih vrsta koje nisu pretjerano masne. Povremeno smiju jesti meso (piletina, puretina) i iznutrice (goveće srce, pileća srca i jetrica), ali s takvom hranom ne valja pretjerivati. Od komercijalnih hrana je poželjno davati kvalitetnije granule za kornjake (npr. Tetra ReptoMin) kao izvor kalcija i vitamina D3, sušene račiće (grammarus) možete davati samo povremeno kao poslasticu. Plahim mladuncima možete ponuditi smrznute i kelatinske hrane za akvarijske ribe (bloodworms, tubifex, artemia, daphnia) sipaju ih u hranu na tanjuri postavljene na dno akvarija. Skroz male kornjake je potrebno hraniti 2x dnevno (npr. ujutro i navečer hrana, meso ili riba, navečer granule). Kada navrše 6 mjeseci dovoljno ih je hraniti 1x dnevno, a nakon godine dana starosti možete prijeći na hranjenje jednom svaki drugi ili treći dan. U svakom slučaju je važno da ne pretjerujete s količinom jer previše hrane ima negativan utjecaj na zdravlje životinje. Nikada nemojte kornjake hraniti do sitosti i nikada im nemojte nuditi začinjenu hranu za ljudsku upotrebu!



## Kornjaka godine dana starosti

Hibernacija: Nazubljene mošusne kornjake hiberniraju u svom prirodnom staništu. U akvarijskim uvjetima nije moguće postići uvjete za pravu hibernaciju, no ako je u prostoriji u kojoj držite akvarij dovoljno hladno (oko 15 °C) moguće je simulirati zimski period. Provodi se tako da se u akvariju postepeno smanjuje trajanje osvjetljenja, temperatura vode i količina hrane kroz period od par tjedana. Kada na grijanju više ne možete smanjivati temperaturu isključite ga, prestanete paliti rasvjetu i prekrijete akvarij kako bi unutra bio potpuni mrak. Kornjake u zimskom mirovanju bez grijanja (na 15-ak stupnjeva), rasvjetu i hrane ostavite 6-8 tjedna i onda opet postepeno povećavate temperaturu, trajanje osvjetljenja i hranjenje. Da bi bilo sigurno provoditi zimsko mirovanje kornjake moraju biti u potpunosti zdrave. Kod osjetljivih mladunaca, pogotovo onih koji su kupljeni u pet shopu je pametnije preskočiti zimsko mirovanje prvu godinu. Pravu hibernaciju je moguće provoditi u podrumu, garaži i sličnim prostorijama gdje se temperatura zimi kreće oko 4-6 °C i nikada ne pada ispod 0 °C. Kornjake

moraju biti potpuno zdrave, dobro uhranjene i proći praćenje probave nekoliko tjedana prije same hibernacije. Ukoliko se odlučite za provođenje prave hibernacije treba se dodatno informirati jer postoji još puno detalja koji prelaze opseg ovog članka. Smanjena aktivnost tijekom zime ima puno pozitivnih efekata na zdravlje kornjača i ukoliko imate mogućnosti kornjačama bi bilo dobro barem simulirati zimsko mirovanje.



Odrasli primjerak

**Razmnožavanje:** Za uspješno razmnožavanje je najprije potrebno provesti zimsko mirovanje inače jaja neće biti oplođena. Spolnu zrelost obično dostižu između 4. i 8. godine života pri dužini oklopa 8-12 cm (mužjaci obično prije dozrijevaju). Ritual parenja započinju mužjaci prateći ženku i njuškajući joj neisnicu. Mužjaci prilikom rituala znaju biti jako agresivni i grizu ženku za glavu, vrat i noge. Ako ženka prihvati mužjaka parenje se odvija isključivo pod vodom. Ženke se gnijezde na kopnu, obično između svibnja i kolovoza. Ovisno o veličini, ženke nesu 1-7 jaja po gnijezdu i mogu imati 2-3 gnijezda godišnje. Jaja su u prosjeku dužine 24-34 mm. Pri temperaturi 28°C i vlazi 80-90% period inkubacije obično traje 80-90 dana.

**Završna riječ:** Nazubljena mošusna kornjača je zahvaljujući svojoj relativno maloj veličini pogodna za držanje u akvarijskim uvjetima. Ako nabavljate mladunce kojima nije moguće raspoznati spol sigurnije je uzeti samo jednu kornjaču, jer postoji velika mogućnost da se više kornjača neće slagati kada odrastu i spolno dozru pa ćete ih morati držati odvojeno. U slučaju tužnje svojim snažnim kljunovima si međusobno mogu nanijeti teške ozlijede. Ukoliko želite više kornjača pričekajte da prva kornjača odraste i spolno dozre pa tek tada nabavite odrasle partnere odgovarajućih spolova. Prije nabave ove kornjače imajte na umu da je to ljubimac praktički za cijeli život. Puštanje akvarijskih

kornjačā u prirodu je strogo zabranjeno!

Tekst: Filip Horvat

Slike: Tamara Mihić, Marijan Tunjic, Filip Horvat